

Piotr Gajewski
Uniwersytet Gdański
pmbgajewski@gmail.com

Polityka ustawodawcy w zakresie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej

*The Law-Giver's Policy in Matters of the Undertaking, Performing
and Terminating Business Activity*

STRESZCZENIE

Autor w niniejszym artykule przeprowadził wywód, w którym określił, jakimi celami i wartościami kieruje się polski ustawodawca w zakresie regulacji dotyczących prawa gospodarczego publicznego. Odniósł się zarówno do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jak i do ustawy Prawo przedsiębiorców, a także do relacji ustawy gospodarczej z prawem unijnym i polską Konstytucją. W niniejszym opracowaniu podjęto również rozważania na temat możliwości zapewnienia równości podmiotom gospodarczym i wolności działalności gospodarczej.

Słowa kluczowe: przedsiębiorcy; polityka ustawodawcy; działalność gospodarcza; wolność działalności gospodarczej; prawo gospodarcze publiczne

WSTĘP

Ustawodawca w realizowaniu swojej działalności legislatorskiej powinien kierować się określonymi celami, którymi mogą być: uzyskanie korzyści przez dany podmiot, uniknięcie kosztów, narzucenie kosztów innemu podmiotowi albo pozbawienie podmiotu jakichś korzyści¹. Intencje ustawodawcy, dotyczące jego polityki względem podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, zostały wyrażone w preambule ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsię-

¹ Zob. P. Chmielnicki, *Tworzenie instytucji gospodarki a ustawodawstwo polskie*, Warszawa 2015, s. 42.

biorców². Zgodnie z nią celem ustawodawcy jest dążenie do ochrony i wspierania wolności działalności gospodarczej, ponieważ przyczynia się do rozwoju gospodarki oraz wzrostu dobrobytu społecznego. Ponadto ustawodawca przez swoją działalność legislatorską w zakresie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej chce dążyć do zagwarantowania praw przedsiębiorców. Co więcej, wykazuje świadomość rozwoju działalności gospodarczej w warunkach wolnej konkurencji.

Prowadzenie polityki ustawodawcy w zakresie prowadzenia, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej na zasadzie wolności gospodarki i równości podmiotów było możliwe dopiero od momentu upadku Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W czasach, gdy w Polsce dominowała gospodarka centralnie planowana, nie było możliwości, aby funkcjonowały w niej równe podmioty prywatne. Gospodarka opierała się wówczas na przedsiębiorstwach należących do państwa, a udział prywatnych przedsiębiorców był bardzo niewielki, prywatne inicjatywy gospodarcze nie były prowadzone w skali, która umożliwiałyby działalność takich podmiotów poza granicami kraju. Polski ustawodawca kilkakrotnie wprowadzał do porządku prawnego regulacje dotyczące prawa przedsiębiorców.

Pierwszą ustawą, która rozpoczęła diametralną zmianę w traktowaniu przez państwo prywatnej inicjatywy w dziedzinie działalności gospodarczej, była ustawa z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej, której celem było pobudzenie obywateli do tworzenia własnych przedsiębiorstw, mających być podstawą nowego ustroju gospodarczego w Polsce – gospodarki wolnorynkowej. W państwie posiadającym gospodarkę wolnorynkową nie może dochodzić do sytuacji, w której głównym właścicielem przedsiębiorstw byłoby państwo. W regulacjach ustawy z 1988 r. można znaleźć wiele przepisów, które dzisiaj mogą wydawać się oczywiste, ale w realiach uchwalania tej ustawy były niezbędne, ponieważ doprowadziły do końca istnienie gospodarki centralnie planowanej, w której dokładnie ustalano zapotrzebowanie konsumentów oraz planowano dokładne możliwości produkcyjne przedsiębiorstw. W pewnym sensie ta ustawa miała charakter edukacyjny, ponieważ przypominała, jakimi zasadami cechuje się gospodarka wolnorynkowa.

Autor w niniejszym artykule wykaże, jakimi celami kieruje się polski ustawodawca w zakresie regulowania podejmowania, wykonywania oraz zakończenia działalności gospodarczej. Wykaże również relację między wolnością prowadzenia działalności gospodarczej a równością podmiotów gospodarczych, a także przybliży realizację zasad konstytucyjnych w polskim ustawodawstwie gospodarczym.

² Dz.U. z 2018 r., poz. 646.

SPOSÓB DEFINIOWANIA PODEJMOWANIA, WYKONYWANIA I ZAKOŃCZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ORAZ JEJ CECH PRZEZ USTAWODAWCĘ

Ustawodawca nie definiuje wprost w żadnym akcie normatywnym, czym jest podejmowanie, wykonywanie albo zakończenie działalności gospodarczej. Art. 9 ustawy Prawo przedsiębiorców statuuje jednak, że przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów innych przedsiębiorców i konsumentów, a także poszanowania oraz ochrony praw i wolności człowieka. Stanowi to *novum* w stosunku do przepisów wcześniejszych ustaw regulujących prowadzenie działalności gospodarczej w Rzeczypospolitej Polskiej, które nie zawierały przepisu o powyższej treści. Należy uznać, iż celem ustawodawstwa gospodarczego nie jest przypomnianie o tym, na czym polega przestrzeganie uniwersalnych wartości w biznesie. Legislacja gospodarcza ma na celu ukształtowanie ram prawnych, w których zostanie zapewnione prowadzenie biznesu w zgodzie z wyżej wymienionymi przez ustawodawcę wartościami.

W art. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców zawarte są podstawowe gwarancje dotyczące działalności gospodarczej – ustawodawca zapewnia wolność i równość prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozwala przedsiębiorcom podejmować wszystkie działania oprócz tych, które są zakazane przepisami prawa. Art. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi powrót do wartości, którymi kierowano się, uchwalając ustawę o działalności gospodarczej z 1988 r., w której art. 4 ust. 1 również stanowił o możliwości podejmowania wszystkich działań niezakazanych przez przepisy prawa. Wraz z powrotem ustawodawcy do zapewnienia pod pewnymi warunkami możliwości prowadzenia działalności ewidencjonowanej, możliwość prowadzenia wszelkiej aktywności, jeżeli nie narusza przepisów prawa, stanowi efekt inspiracji prawodawcy ustawodawstwem gospodarczym z początków powstawania wolnorynkowej gospodarki w Polsce.

W ustawie Prawo przedsiębiorców ustawodawca sformułował zasadę rozstrzygnięcia wątpliwości co do stanu faktycznego na korzyść przedsiębiorcy, jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia. Jednakże nie stosuje się tej zasady, jeżeli w postępowaniu uczestniczą podmioty o spornych interesach lub wynik postępowania ma bezpośredni wpływ na interesy osób trzecich; odrębne przepisy wymagają od przedsiębiorcy wykazania określonych faktów albo wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, w szczególności dotyczące jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego. Taka sama zasada została ustanowiona w razie wątpliwości odnośnie do treści normy prawnej, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.

Obecnie ustawodawca umożliwia podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne z chwilą złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) albo po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS dla form organizacyjno-prawnych, których katalog zawiera ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym³. Jednakże spółki kapitałowe w organizacji mogą rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej przed uzyskaniem wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS. W mojej opinii należy zgodzić się z poglądem, że przymiot przedsiębiorcy przysługuje nie z powodu uzyskania wpisu do KRS, a z powodu bycia jedną z form organizacyjno-prawnych, wymagających wpisania do rejestru przedsiębiorców KRS, zawartych w art. 36 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym⁴. Art. 17 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi, że przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą z chwilą uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS – wynika z tego, że uzyskanie wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS ma na celu umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej, a nie uzyskanie samego statusu przedsiębiorcy, ponieważ status przedsiębiorcy ma każdy podmiot uprawniony do wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS, a ich katalog jest zawarty w art. 36 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o jej prowadzeniu, a prowadzenie działalności przez podmiot zobowiązany do uzyskania wpisu do CEIDG następuje przy podejmowaniu działań w celu zarobkowym w sposób ciągły i zorganizowany – przypomina o tym Sąd Apelacyjny w Lublinie⁵. Ponadto w piśmiennictwie pojawił się pogląd, że prowadzenie działalności gospodarczej przed dokonaniem wpisu do odpowiedniego rejestru albo ewidencji przedsiębiorców jest prowadzeniem działalności w znaczeniu faktycznym, które nie powoduje skutków przewidzianych ustawą⁶. Sąd Najwyższy uważa, że w związku z deklaratoryjnym charakterem wpisu istnieje domniemanie, że osoba wpisana do CEIDG jest osobą prowadzącą działalność gospodarczą⁷. W doktrynie wyróżnia się trzy rodzaje podjęcia działalności gospodarczej ze względu na kryterium jej podjęcia. Są to:

- działalność wolna,
- działalność regulowana,
- działalność wymagająca uzyskania koncesji albo zezwolenia⁸.

³ Dz.U. z 1997 r., nr 121, poz. 769.

⁴ M. Jasiakiewicz, *Jeszcze o pojęciu przedsiębiorcy – polemika*, „Przeгляд Prawa Handlowego” 2005, nr 5, s. 55–58.

⁵ Wyrok SA w Lublinie z dnia 26 stycznia 2017 r., III AUa 820/16, LEX nr 2250036.

⁶ P. Bielski, *Glosa do wyroku SN z dnia 19 marca 2014 r., I CSK 364/13*, Warszawa 2015.

⁷ Postanowienie SN z dnia 18 października 2011 r., III UK 43/11, LEX nr 1365701.

⁸ H. Gronkiewicz-Waltz, K. Jaroszyński, [w:] *Prawo gospodarcze. Zagadnienia administracyjnoprawne*, red. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Warszawa 2017, s. 325, Nb. 544.

Wartą odnotowania kwestią jest zmiana stosunku ustawodawcy oraz judykatury do spółki cywilnej. Początkowo przepisy ustawy o działalności gospodarczej dopuszczały traktowanie spółki cywilnej, a nie jej wspólników, jako przedsiębiorcy – pogląd ten został potwierdzony przez Naczelny Sąd Administracyjny we Wrocławiu⁹. Co więcej, spółce cywilnej przyznawano zdolność sądową w postępowaniu gospodarczym na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania cywilnego¹⁰. Obecnie art. 4 ust. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi, że to nie spółka cywilna, lecz jej wspólnicy są przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez spółkę działalności gospodarczej. Należy korzystnie ocenić wprowadzenie takiego rozwiązania przez ustawodawcę – spółka cywilna stanowi umowę, która jest uregulowana przepisami Kodeksu cywilnego i jej celem nie jest powstanie podmiotu gospodarczego, tylko osiągnięcie wspólnego celu gospodarczego, zawartego w umowie. Cel gospodarczy nie oznacza wyłącznie prowadzenia działalności gospodarczej. Przykładowo celem gospodarczym może być budowa wspólnej drogi dojazdowej przez sąsiadów dla ulepszenia dojazdu do drogi sąsiedniej, przy czym nie zakłada się uzyskiwania zysku z eksploatacji takiej drogi przez osoby trzecie, nieobjęte umową. Dodatkowo spółka cywilna nie posiada ani zdolności prawnej, ani zdolności do czynności prawnych, co uniemożliwia prowadzenie przez nią działalności gospodarczej we własnym imieniu. W związku z tym każdy ze wspólników spółki cywilnej z osobna jest obowiązany do uzyskania wpisu do CEIDG i spełnienia warunków wymaganych, aby uzyskać wpis do CEIDG¹¹.

W zakresie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej istotne jest podjęcie przez ustawodawcę decyzji na temat najważniejszego celu polityki ustawodawczej – zapewnienia wolności gospodarki albo równości podmiotów gospodarczych. Należy uznać, że te cele wzajemnie się wykluczają – w razie istnienia wolności gospodarki dojdzie do takiej sytuacji, w której jeden albo kilka podmiotów gospodarczych będzie dominować nad pozostałymi w danej branży. Z drugiej strony nie jest możliwe zapewnienie absolutnej równości podmiotów gospodarczych z zapewnieniem wolności gospodarki, ponieważ wprowadzenie równości podmiotów gospodarczych wymagałoby wprowadzenia wielu aktów normatywnych, które by w znaczny sposób prowadziły do ograniczania wolności gospodarki. Nie jest możliwe, aby w warunkach wolnej gospodarki wszystkie podmioty gospodarcze były równe, ponieważ niektóre podmioty mogłyby prowadzić bardziej zyskową działalność, co doprowadziłoby do wzrostu ich znaczenia.

⁹ Wyrok NSA we Wrocławiu z dnia 9 kwietnia 1991 r., SA/Wr 48/91, ONSA 1991, nr 3–4, poz. 56.

¹⁰ Postanowienie SA w Warszawie z dnia 24 lutego 1994 r., I ACz 122/94, OSA 1995, nr 6, poz. 37.

¹¹ M. Sieradzka, M. Zdyb, *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, Warszawa 2013, pkt 23, s. 67–68.

W art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej¹² ustawodawca częściowo podjął się wyjaśnienia, czym jest wykonywanie działalności gospodarczej i wskazała, że za wykonywanie działalności gospodarczej należy uznać wykonywanie zarobkowej działalności wytwórczej, budowlanej, handlowej, usługowej oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także wykonywanie działalności zawodowej w sposób zorganizowany i ciągły. Należy również zwrócić uwagę na pewną nieścisłość ustawodawcy w tej definicji – przykładowo w działalności budowlanej zawiera się działalność wytwórcza oraz usługowa. Ponadto początkowo ustawodawca w ustawie o działalności gospodarczej nie uważał działalności zawodowej za działalność gospodarczą. W art. 2 ustawy Prawo przedsiębiorców ustawodawca nie ustalił, jakie rodzaje działalności ludzkiej są uważane za działalność gospodarczą. Zgodnie z powyższą argumentacją należy pozytywnie ocenić rozwiązanie ustawodawcy, który nie zdecydował się na przedmiotowe definiowanie działalności gospodarczej, gdyż rodzaje działalności gospodarczej nachodziły na siebie swoim zakresem.

Ustawodawca nie podjął prób uregulowania zakończenia działalności gospodarczej w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Regulacji dotyczących zakończenia działalności gospodarczej należy szukać w innych ustawach, które regulują formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej, np. postępowania dotyczące likwidacji spółek w ustawie Kodeks spółek handlowych lub postępowanie upadłościowe regulowane przez ustawę Prawo upadłościowe. Zakończenie działalności gospodarczej powoduje konieczność likwidacji przedsiębiorstwa. Przez wielość form prowadzenia działalności gospodarczej nie jest możliwe skodyfikowanie uniwersalnych unormowań dotyczących zakończenia działalności gospodarczej.

Równość podmiotów gospodarczych mogłaby być zapewniona przez ustawodawcę za pomocą wprowadzenia tylko jednej formy prowadzenia działalności gospodarczej dla wszystkich podmiotów, lecz ciężko by było stworzyć taką formę, która by była dogodna zarówno dla osób fizycznych, jak i osób prawnych. Polski ustawodawca przygotował szeroki katalog form prowadzenia działalności gospodarczej. Za podstawowe formy prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać spółki prawa handlowego zawarte w ustawie Kodeks spółek handlowych. Każda spółka prawa handlowego jest dostosowana do potrzeb podmiotów je zakładających. Przykładowo spółka partnerska jest idealnym rodzajem spółki do prowadzenia działalności gospodarczej przez kilka osób wykonujących wolny zawód. Jako kolejny przykład można wskazać spółkę akcyjną. Ustawodawca wymaga przy niektórych rodzajach działalności, aby były prowadzone wyłącznie w formie spółki akcyjnej, np. banku (jeżeli nie jest to bank państwowy ani bank spółdzielczy) albo giełdy. Należy uznać spółkę akcyjną za najdogodniejszą formę prowadzenia działalności gospodarczej o wielkiej skali i potężnym ryzyku. Do-

¹² Dz.U. z 2004 r., nr 173, poz. 1807.

niosłość prowadzenia banku czy giełdy jest bardzo wysoka i wiąże się z ogromną ilością kapitału przepływającego przez taką działalność, co wpływa na zwiększenie ryzyka prowadzenia tego typu działalności gospodarczej. Wybór spółki akcyjnej do najbardziej ryzykownej działalności gospodarczej jest podyktowany bardziej sformalizowanym charakterem przepisów dotyczących tej formy spółki prawa handlowego oraz mniejszą ilością organów¹³. Ustawodawca w dążeniu do zapewnienia równości podmiotów gospodarczych może doprowadzić albo do wzmocnienia, albo do osłabienia potencjału danego podmiotu¹⁴.

W doktrynie wyróżnia się następujące ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, będące wyjątkiem od art. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej:

1. Ograniczenia przedmiotowe:

- ograniczenia wynikające z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- ograniczenia ze względu na cel prowadzonej działalności,
- ograniczenie ze względu na skład osobowy,
- ograniczenie ze względu na minimum kapitałowe,
- ograniczenie ze względu na formę prawną.

2. Ograniczenia podmiotowe:

- zakazy wynikające z ustawy o przedsiębiorstwach państwowych,
- zakazy wynikające z ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne,
- zakazy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym,
- zakazy wynikające z ustawy o samorządzie powiatowym,
- zakazy wynikające z ustawy o samorządzie województwa,
- zakazy wynikające z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- zakazy odnoszące się do sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych i notariuszy¹⁵.

ODDZIAŁYWANIE NA POLITYKĘ USTAWODAWCZĄ POLSKIEGO USTAWODAWCY

Rozdział 6 ustawy Prawo przedsiębiorców zawiera zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego oraz oceny ich funkcjonowania. Przepis art. 66 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi powtórzenie przepisów dotyczących prac legislacyjnych nad projektem ustawy, pochodzących z art. 34 regulaminu Sejmu. Ponadto art. 66 ustawy Prawo przedsiębiorców

¹³ A. Kidyba, *Prawo handlowe*, Warszawa 2017, s. 453, Nb. 391.

¹⁴ P. Chmielnicki, *op. cit.*, s. 44.

¹⁵ A. Kidyba, *op. cit.*, s. 175–198.

pomija konieczność oceny wpływu projektowanej ustawy na dużych przedsiębiorców. Korzystnie należy ocenić dalsze przepisy Rozdziału 6, które zapewniają ograniczanie nakładania obowiązków administracyjnych na przedsiębiorców oraz mają zapewnić jak najszersze wykonywanie obowiązków administracyjnych drogą elektroniczną. Dzięki temu będzie możliwe uproszczenie prowadzenia działalności gospodarczej, co przyczyni się do rzeczywistego wzrostu liczby przedsiębiorców dzięki prostszemu jej prowadzeniu.

Wpływ na politykę ustawodawcy w zakresie podejmowania, wykonywania oraz zakończenia działalności gospodarczej ma także prawo unijne. Przykładem realizacji polityki unijnego ustawodawcy jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego takich form prowadzenia działalności gospodarczej, jak spółka europejska albo spółdzielnia europejska. Mają one za zadanie umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej w bardziej dogodny sposób podmiotom chcącym działać w kilku państwach członkowskich Unii Europejskiej. Jednakże takie formy działalności gospodarczej nie spotkały się z uznaniem polskich przedsiębiorców – w Polsce zarejestrowano niewiele spółek europejskich. Za przyczynę nikłego stosowania europejskich form prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać skomplikowany system hierarchii aktów prawnych dotyczących działalności takiej spółki.

Kolejnym wyzwaniem ustawodawcy w polityce dotyczącej prowadzenia, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej jest dostosowywanie się przez niego do wolności działalności gospodarczej. Należy uznać, że polski ustawodawca co do zasady nie ogranicza wolności działalności gospodarczej. Prawo do prowadzenia działalności gospodarczej ma każda osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych – wskazuje na to zwrot zawarty w art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców: „wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą”. We własnym imieniu działalność gospodarczą może wykonywać tylko taka osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych – pogląd ten potwierdza Sąd Apelacyjny w Warszawie¹⁶. Przez to należy uznać, że ani małoletni, ani osoba ubezwłasnowolniona całkowicie lub częściowo nie może być przedsiębiorcą i uzyskać wpisu do odpowiedniego rejestru przedsiębiorców. Jednakże w praktyce istnieją przypadki małoletnich przedsiębiorców wpisanych do CEIDG. W doktrynie również można znaleźć pogląd, że przedsiębiorca nie musi prowadzić działalności gospodarczej osobiście, z czego wynikałoby uprawnienie do prowadzenia działalności gospodarczej także dla osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych¹⁷. W mojej opinii nie można uznać tego poglądu za słuszny, ponieważ użycie w art. 4 ust. 1 zwrotu „we własnym imieniu” nakazuje uważać, że status

¹⁶ Wyrok SA w Warszawie z dnia 22 kwietnia 2009 r., VI ACa 1083/08, Apel.-W-wa 2009, nr 4, poz. 38.

¹⁷ P. Lewandowski, *Zdolność do czynności prawnych przedsiębiorcy jako osoby fizycznej*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2016, nr 100, s. 91–102.

przedsiębiorcy spełnia tylko taka osoba, która działa we własnym imieniu. Brak albo ograniczenie zdolności do czynności prawnych uniemożliwia pełne działanie we własnym imieniu – osoba nieposiadająca pełnej zdolności do czynności prawnych jest zmuszona do korzystania przy dokonywaniu czynności prawnych z przedstawiciela ustawowego, który wykonuje daną czynność w imieniu osoby, do której reprezentowania jest uprawniony. Nie ma tutaj do sytuacji, w której doszłoby do czyjegoś działania we własnym imieniu, dlatego należy uznać, że nie dochodzi w takiej sytuacji do wykonywania działalności gospodarczej we własnym imieniu przez osobę nieposiadającą pełnej zdolności do czynności prawnej.

Innym ograniczeniem wolności prowadzenia działalności gospodarczej jest ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej do niektórych form organizacyjno-prawnych dla osób zagranicznych – zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej¹⁸ osoby zagraniczne niewymienione w ustępach powyższych tego artykułu mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej, a także do przystępowania do takich spółek oraz obejmowania bądź nabywania ich udziałów lub akcji, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej. Takie rozwiązanie zostało potwierdzone w ustawie o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Odnotowania wymaga pogląd doktryny, zgodnie z którym zagraniczna osoba fizyczna wykonująca w Polsce działalność gospodarczą na podstawie prawa polskiego jest przedsiębiorcą polskim¹⁹. Fakt wykonywania działalności gospodarczej na podstawie prawa polskiego przez osobę zagraniczną powoduje zakaz rozróżniania przedsiębiorców. Ustawodawca nie dokonuje rozróżnienia na przedsiębiorcę polskiego oraz zagranicznego. Przez to należy uznać, że osoba zagraniczna uprawniona do wykonywania działalności gospodarczej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zawsze będzie przedsiębiorcą w rozumieniu prawa polskiego.

Ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie instytucji objaśnień prawnych przepisów nową ustawą Prawo przedsiębiorców. Właściwi ministrowie oraz organy, które na podstawie odrębnych przepisów są upoważnione do opracowywania i przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych, są obowiązani do wydawania wyjaśnień przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie lub zakończenie działalności gospodarczej, dotyczące praktycznego ich stosowania (objaśnienia prawne), przy uwzględnieniu w szczególności orzecznictwa sądów,

¹⁸ Dz.U. z 2018 r., poz. 649.

¹⁹ D. Szafranski, *Przedsiębiorca zagraniczny jako kategoria normatywna w świetle ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2010, nr 8, s. 18–21.

Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z urzędu lub na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Należy korzystnie ocenić takie rozwiązanie podjęte przez ustawodawcę – pomoże to zapewnić pewność prawa poprzez wprowadzenie do systemu prawnego takich objaśnień prawnych. Wraz z podobną instytucją dotyczącą prawa podatkowego, przewidzianą przepisami ustawy Ordynacja podatkowa, można dostrzec tendencję ustawodawcy do prób zapewnienia jednolitości prawa poprzez wydawanie objaśnień przepisów przez organy władzy publicznej. Istotne jest to, aby objaśnienia prawne zasadniczo wydawał organ, który zajmował się pracami legislacyjnymi nad danym aktem prawnym, ponieważ dzięki temu objaśnienia prawne będą bogatsze o aksjologię, jaką kierował się ustawodawca podczas przygotowywania określonego aktu prawnego.

Z ostrożnością należy podchodzić do przepisu art. 30 ustawy Prawo przedsiębiorców, który umożliwia organowi wyznaczenie przedsiębiorcy terminu na dokonanie określonej czynności, uwzględniając przy tym czas niezbędny do jej wykonania, ważny interes publiczny oraz słuszny interes tego przedsiębiorcy. Przepis ten jest wyrazem tendencji ustawodawcy do zapewnienia równości podmiotom gospodarczym przy ograniczaniu wolności działalności gospodarczej. Z drugiej strony przepis ten może być furtką do specjalnego przedłużania terminów przedsiębiorcy w zamian za korzyści majątkowe – wskazuje na to użycie nieostrego zwrotu „słuszny interes tego przedsiębiorcy”. Z powodu braku definicji legalnej „słusznego interesu przedsiębiorcy” zwrot ten może być różnie interpretowany. W związku z tym nie można pozostawiać w gestii organu możliwości do kształtowania terminu na dokonanie określonej czynności.

Istotną kwestią, o której powinien pamiętać ustawodawca w swojej polityce dotyczącej podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, jest zasada społecznej gospodarki rynkowej. Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie uzgodnił treść zasady społecznej gospodarki rynkowej w polskiej Konstytucji:

[...] koncepcja społecznej gospodarki rynkowej zakłada, że państwo może: ingerować w zależności od koniunktury lub recesji w stosunki gospodarcze, tak aby łagodzić skutki mechanizmów rynkowych w celu utrzymania równowagi makroekonomicznej; programować i prognozować rozwój gospodarczy w skali makroekonomicznej; inspirować uczestników rynku do uwzględniania w swych działaniach także interesu państwowego; kreować działania równoważące rynek, a także pełnić funkcje ogólnospołeczne²⁰.

Rozwijając tę definicję, należy uznać, że społeczna gospodarka rynkowa składa się z elementów państwa opiekuńczego oraz elementów liberalizmu gospodarczego, gdzie żadna z tych doktryn nie zyskuje pozycji dominującej względem

²⁰ Wyrok TK z dnia 30 stycznia 2001 r., K 17/00, OTK 2001, nr 1, poz. 4.

drugiej – państwo w pewnych sytuacjach musi dążyć do eliminowania najbardziej niekorzystnych skutków gospodarki rynkowej, aby chronić podmioty słabsze gospodarczo, jednakże państwo nie powinno zastępować inicjatywy prywatnej, lecz ją wspomagać. Ponadto państwo nie powinno interweniować w sytuacjach, w których spory rozstrzyga porozumienie partnerów społecznych, chyba że dojdzie do wykorzystania przymusowego położenia partnera słabszego ekonomicznie²¹. Obowiązkiem państwa posiadającego społeczną gospodarkę rynkową jako podstawę ustroju gospodarczego jest ułatwianie funkcjonowania podmiotów gospodarczych przy zapewnieniu sprawiedliwej alokacji dóbr²².

Art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej²³ mówi o społecznej gospodarce rynkowej jako podstawie ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z tym przepisem filarami, na których powinna się opierać społeczna gospodarka rynkowa, są: wolność działalności gospodarczej, własność prywatna oraz solidarność, dialog i współpraca partnerów społecznych. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że pomimo ogólnej zasady nieinterpretowania pojęć zawartych w Konstytucji przez akty niższej rangi, cechy zawarte w definicji działalności gospodarczej odpowiadają intuicyjnemu rozumieniu pojęcia działalności gospodarczej w polskiej Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny uzupełnił tę definicję, twierdząc, że działalność gospodarcza może być prowadzona w dowolnej, ale dopuszczonej przez prawo, formie organizacyjno-prawnej przedsiębiorstwa²⁴. Orzeczenie to zostało wydane przez Trybunał Konstytucyjny, gdy jeszcze obowiązywała ustawa Prawo działalności gospodarczej, niemniej należy stwierdzić, że można odnosić się do obecnej definicji działalności gospodarczej zawartej w ustawie Prawo przedsiębiorców.

Umieszczenie zasady społecznej gospodarki rynkowej w Rozdziale I Konstytucji należy uznać za wyznaczenie ustawodawcy pewnego celu do zrealizowania – ustawodawca, zgodnie z tym przepisem, powinien w swoim ustawodawstwie dążyć do zapewnienia społecznej gospodarki rynkowej, która pogodzi wszystkie jej filary wymienione w Konstytucji, na których powinna być oparta.

W doktrynie podnosi się, że siłą napędową w gospodarce, której ustrojem gospodarczym jest społeczna gospodarka rynkowa, powinna być konkurencja oraz powinno dojść do oddzielenia od siebie gospodarki i polityki, aby doprowadzić do jak najefektywniejszego rozwoju gospodarki²⁵.

Największym problemem ustawodawcy przy dbaniu o społeczną gospodarkę rynkową jest troska o solidarność, dialog i współpracę partnerów społecznych.

²¹ G. Kryszewski, K. Prokop, *Aksjologia polskiej Konstytucji*, Warszawa 2017, s. 279.

²² K. Zaradkiewicz, [w:] *Konstytucja RP*, t. 1: *Komentarz. Art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, s. 520, Nb. 49, pkt 2.

²³ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483).

²⁴ Wyrok TK z dnia 13 lipca 2004 r., K 20/03, OTK-A 2004, nr 7, poz. 63.

²⁵ C. Banasiński, [w:] *Prawo gospodarcze...*, s. 46, Nb. 56.

Pracownicy i przedsiębiorcy, jako partnerzy społeczni, dążą do osiągnięcia jak największego zysku. Ustawodawca powinien działać w taki sposób, aby zapewnić jak najbardziej dogodne warunki obu grupom społecznym, które również doprowadzą do wzrostu gospodarczego w kraju. W dorobku orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wyrażony jest pogląd odnośnie do art. 20 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, że:

[...] konstytucyjna zasada wolności działalności gospodarczej nie ma zasadniczo zastosowania do działań państwa podejmowanych w formie bezpośredniego lub pośredniego jej prowadzenia, oddziałuje na nie natomiast pośrednio jako zakaz rozbudowy sektora publicznego ponad uzasadnione konstytucyjnie potrzeby oraz nakaz przestrzegania zasady swobodnej konkurencji w gospodarce i nienaruszania praw prywatnych podmiotów gospodarczych²⁶.

Należy ocenić pozytywnie ten pogląd Trybunału Konstytucyjnego. Celem państwa nie jest prowadzenie działalności gospodarczej, lecz pilnowanie, aby działalność gospodarcza prowadzona przez podmioty prywatne była prowadzona jak najbardziej efektywnie i z poszanowaniem przepisów prawa. Jeżeli państwo byłoby zmuszone do prowadzenia działalności gospodarczej, to powinna być ona prowadzona w celu zaspokajania bieżących potrzeb obywateli, a nie bycia jednym z podmiotów rynkowych – państwo mogłoby nadużywać swojej nadrzędnej pozycji w konkurencji z innymi podmiotami obecnymi na rynku, aby zyskiwać nad nimi przewagę, co nie jest dopuszczalne w państwie, w którym panuje gospodarka wolnorynkowa. Co więcej, jednostki budżetowe, będące aparatem wykonawczym organów władzy publicznej, nie stanowią przedsiębiorców²⁷. Przedsiębiorstwa publiczne mogą istnieć na rynku, ale powinny dążyć do realizacji interesu publicznego – nie musi dochodzić do tego przez bezpośrednie realizowanie interesu publicznego, ale też przez uzyskiwanie środków do umożliwiania realizowania interesu publicznego²⁸.

Doktryna definiuje solidarność jako zobowiązanie pracowników i pracodawców do poświęcenia swoich interesów dla dobra wspólnego, a dialog i partnerstwo społeczne jako dążenie do zapewnienia równowagi uczestników rynku oraz zapewnienia autonomiczności pracodawców i pracowników²⁹. Za partnerów społecznych w rozumieniu art. 20 Konstytucji należy uznać zarówno pracodawców, pracowników, jak i państwo. Najlepszym tego przykładem jest Rada Dialogu Społecznego, która składa się z przedstawicieli państwa, pracodawców i pracowników, a jej głów-

²⁶ Wyrok TK z dnia 7 maja 2001 r., K 19/00, OTK 2001, nr 4, poz. 82.

²⁷ M. Etel, *Czy jednostki budżetowe prowadzą działalność gospodarczą?*, „Przegląd Podatków Lokalnych i Finansów Samorządowych” 2012, nr 9, s. 28–33.

²⁸ A. Szafrąński, *Konstytucyjnoprawne podstawy prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców publicznych*, „Przegląd Sejmowy” 2008, nr 1, s. 45–64.

²⁹ C. Banasiński, *op. cit.*, s. 49, Nb. 64–65.

nym zadaniem jest prowadzenie dialogu w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego zawiera pogląd, że filary zawarte w art. 20 Konstytucji należy traktować kompleksowo i komplementarnie: kompleksowo, gdyż te filary stanowią całość, w której ustrojodawca nie wyróżnia żadnego elementu, a komplementarnie, ponieważ wartości powiązane w taki sposób się uzupełniają lub ograniczają³⁰.

Na mocy ustawy Prawo przedsiębiorców powstała funkcja Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców (RMiŚP), który ma stać na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. W związku z tym duzi przedsiębiorcy są pozbawieni ochrony Rzecznika. W efekcie działalność RMiŚP może prowadzić do naruszenia wolnej konkurencji, gdyż może on swoimi działaniami osłabiać dużych przedsiębiorców, premiując mniejszych. Jest to przejaw tendencji do dążenia do zapewnienia równości przedsiębiorców, która znajduje się nad wolnością prowadzenia działalności gospodarczej. Duzi przedsiębiorcy są pozbawieni podmiotu, który mógłby skierować wniosek o wydanie objaśnień prawnych przepisów. Wystarczającym uzasadnieniem takiego stanu prawnego nie może być to, iż największe podmioty gospodarcze stać na wykwalifikowaną obsługę prawną – wykładnia odpowiedniego organu władzy publicznej może być odmienna od wykładni, którą przyjmą prawnicy podmiotu obsługującego dużego przedsiębiorcę. Ustawa Prawo przedsiębiorców przyznaje Rzecznikowi kompetencje do występowania o wyjaśnienie przepisów regulujących podejmowanie, wykonywanie lub zakończenie działalności gospodarczej, dotyczące praktycznego ich stosowania, oraz składania wniosku o przygotowanie oceny funkcjonowania aktu normatywnego lub jego części, wraz z uzasadnieniem, jeżeli w związku ze stosowaniem aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej ujawnią się istotne rozbieżności w wykładni prawa lub powstanie znaczne ryzyko, że ten akt normatywny powoduje istotne negatywne skutki gospodarcze lub społeczne. Szczegółowe uregulowanie zadań i kompetencji Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców znajduje się w ustawie o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców. Podczas analizy kompetencji RMiŚP można odnaleźć wiele podobieństw do kompetencji przyznanych Rzecznikowi Praw Obywatelskich – obaj Rzecznicy są uprawnieni do: złożenia inicjatywy ustawodawczej, brania udziału w postępowaniach, występowania w określonych sytuacjach do NSA i SN. W związku z tym warte rozważenia byłoby włączenie struktur organizacyjnych RMiŚP w struktury Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, co umożliwiłoby osiągnięcie oszczędności przez brak konieczności prowadzenia osobnego Biura RMiŚP.

³⁰ *Ibidem*, s. 52, Nb. 66.

PODSUMOWANIE

Na podstawie niniejszych rozważań, dotyczących polityki ustawodawcy w zakresie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, można dojść do wniosku, że głównym zadaniem ustawodawcy powinno być zmierzanie do ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ im łatwiej jest ją prowadzić, tym korzystniej wpływa to na rozwój gospodarczy.

Warte rozważenia byłoby zrezygnowanie z obowiązku uzyskiwania koncesji oraz zezwoleń dla niektórych rodzajów działalności. W opinii autora opracowania prowadzenie kasyna gry nie jest wystarczająco doniosłym rodzajem działalności, aby wymagało uzyskiwania koncesji. Powinny jej wymagać takie rodzaje działalności, które są strategiczne dla państwa – jego bezpieczeństwa oraz gospodarki. Przyczyny koncesjonowania działalności gospodarczej zawarte w piśmiennictwie to:

[...] ważny interes państwa, zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego oraz porządku publicznego, niebezpieczeństwo pojawienia się zjawisk patologicznych zagrażających ładu publicznemu państwa lub konieczność aktywnej kontroli działalności ze względu na naturę prowadzonej działalności mogącą stwarzać różnego rodzaju niebezpieczeństwa³¹.

Z całą stanowczością należy uznać, iż prowadzenie kasyna gry nie zagraża bezpieczeństwu państwa ani nie naraża gospodarki państwa na nieodwracalne albo bardzo znaczące straty. Ponadto ustawodawca, w opinii autora, przygotował zbyt rozbudowany katalog rodzajów działalności wymagających zezwolenia. W związku z tym konieczne byłoby zrezygnowanie z obowiązku uzyskiwania zezwolenia. Dobrym przykładem jest działalność dotycząca prowadzenia gier losowych – nie jest to działalność, z której korzysta znaczna część społeczeństwa, więc nie potrzebuje ona specjalnych regulacji, które wymagają dodatkowego przygotowania się do takiej działalności.

Co do ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej, instytucją, której przywrócenie mogłyby rozważyć ustawodawca, jest uboczne zajęcie zarobkowe, które przewidywała ustawa o działalności gospodarczej. Nie wymagała wówczas zgłoszenia do ewidencji działalność gospodarcza prowadzona przez osobę fizyczną osobiście, w zakresie określonym w ustawie, z której zarobek stanowił dodatkowe źródło dochodu tej osoby. Umożliwiało to dodatkowe bogacenie się obywateli, bez konieczności prowadzenia działalności gospodarczej. Ubocznymi zajęciami zarobkowymi w rozumieniu tej ustawy były zajęcia, które nie wymagały prowadzenia sformalizowanego przedsiębiorstwa dla zapewnienia jego właściwego funkcjonowania. W art. 18 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców ustawodawca

³¹ M. Zdyb, *Wspólnotowe i polskie publiczne prawo gospodarcze*, t. 1: *Wolność i reglamentacja działalności gospodarczej. Handel zagraniczny*, Warszawa 2008, s. 127.

ustalił, że przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmuje ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia i nie wykonuje jej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej, nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej. Należy pozytywnie ocenić tę zmianę, ponieważ umożliwi ona lepszy start nowym przedsiębiorcom w prowadzeniu działalności gospodarczej.

Ustawodawca nie przewidział obecnie żadnych uregulowań, które doceniałyby innowacyjność przedsiębiorstw. Do rozważenia przez ustawodawcę jest kwestia wprowadzenia ulg podatkowych dotyczących innowacyjnych rozwiązań oraz zwalniania z obowiązków podatkowych przez określony czas przedsiębiorstw zajmujących się nowymi rodzajami działalności, które są dopiero w początkowej fazie rozwoju i mogą się nie sprawdzić, ale w razie powodzenia mogą przynieść wymierne korzyści gospodarce oraz nauce. Przykładem jest rozwój nowego środka transportu zwanego *hyperloopem*, który umożliwi pokonywanie znacznych odległości w niewielkim odstępnie czasu – rozwój tej technologii jest obciążony sporym ryzykiem i wysokimi kosztami, lecz jej rozwijanie może korzystnie wpłynąć na rozwój nauki oraz może przynieść znaczne korzyści ekonomiczne, dlatego wydaje się sensowne wprowadzenie ulg i subsydiowanie rozwoju takiego typu technologii, gdyż jej rozwój może się państwu zwrócić gospodarczo. Ponadto ustawodawca mógłby zastanowić się nad uniwersalnymi ulgami dla podmiotów zagranicznych chcących lokować w Polsce swoje zakłady produkcyjne, zamiast negocjować to z nimi jednostkowo. Oparcie przyznawania ulg podmiotom zagranicznym wyłącznie na indywidualnych negocjacjach nie sprzyja transparentności i może prowadzić do sytuacji powodujących korupcję.

BIBLIOGRAFIA

- Banasiński C., [w:] *Prawo gospodarcze. Zagadnienia administracyjnoprawne*, red. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Warszawa 2017.
- Bielski P., *Glosa do wyroku SN z dnia 19 marca 2014 r., I CSK 364/13*, Warszawa 2015.
- Chmielnicki P., *Tworzenie instytucji gospodarki a ustawodawstwo polskie*, Warszawa 2015.
- Etel M., *Czy jednostki budżetowe prowadzą działalność gospodarczą?*, „Przegląd Podatków Lokalnych i Finansów Samorządowych” 2012, nr 9.
- Gronkiewicz-Waltz H., Jaroszyński K., [w:] *Prawo gospodarcze. Zagadnienia administracyjnoprawne*, red. H. Gronkiewicz-Waltz, M. Wierzbowski, Warszawa 2017.
- Jasiakiewicz M., *Jeszcze o pojęciu przedsiębiorcy – polemika*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2005, nr 5.

Kidyba A., *Prawo handlowe*, Warszawa 2017.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483).

Kryszewski G., Prokop K., *Aksjologia polskiej Konstytucji*, Warszawa 2017.

Lewandowski P., *Zdolność do czynności prawnych przedsiębiorcy jako osoby fizycznej*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 2016, nr 100.

Postanowienie SA w Warszawie z dnia 24 lutego 1994 r., I ACz 122/94, OSA 1995, nr 6, poz. 37.

Postanowienie SN z dnia 18 października 2011 r., III UK 43/11, LEX nr 1365701.

Sieradzka M., Zdyb M., *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, Warszawa 2013.

Szafranski A., *Konstytucyjnoprawne podstawy prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców publicznych*, „Przegląd Sejmowy” 2008, nr 1.

Szafranski D., *Przedsiębiorca zagraniczny jako kategoria normatywna w świetle ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2010, nr 8.

Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 1997 r., nr 121, poz. 769).

Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2004 r., nr 173, poz. 1807).

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 649).

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r., poz. 646).

Wyrok NSA we Wrocławiu z dnia 9 kwietnia 1991 r., SA/Wr 48/91, ONSA 1991, nr 3–4, poz. 56.

Wyrok SA w Warszawie z dnia 22 kwietnia 2009 r., VI ACa 1083/08, Apel.-W-wa 2009, nr 4, poz. 38.

Wyrok SA w Lublinie z dnia 26 stycznia 2017 r., III AUa 820/16, LEX nr 2250036.

Wyrok TK z dnia 30 stycznia 2001 r., K 17/00, OTK 2001, nr 1, poz. 4.

Wyrok TK z dnia 7 maja 2001 r., K 19/00, OTK 2001, nr 4, poz. 82.

Wyrok TK z dnia 13 lipca 2004 r., K 20/03, OTK-A 2004, nr 7, poz. 63.

Zaradkiewicz K., [w:] *Konstytucja RP*, t. 1: *Komentarz. Art. 1–86*, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016.

Zdyb M., *Wspólnotowe i polskie publiczne prawo gospodarcze*, t. 1: *Wolność i reglamentacja działalności gospodarczej. Handel zagraniczny*, Warszawa 2008.

SUMMARY

In the article, the author defined what objectives and values the Polish law-giver is guided by in the field of regulations regarding public economic law. He referred to both the Freedom of Business Activity Act and the Entrepreneurship Law Act, as well as to the relation of the economic law with EU law and the Polish Constitution. This study also considers the possibility of ensuring equality for economic entities and freedom of economic activity.

Keywords: entrepreneurs; law-givers policy; business activity; freedom of business activity; public economic law